

RAPPORT

Sjø 2016/02

RAPPORT OM SJØULYKKE - MANN OVER BORD PÅ FISKEFARTØYET SVENDSEN SENIOR, LM8085, KVÆNANGEN I TROMS 23. APRIL 2014

 English summary included

Statens havarikommisjon for transport (SHT) har utarbeidet denne rapporten utelukkende i den hensikt å forbedre sjøsikkerheten. Formålet med en sikkerhetsundersøkelse er å klarlegge hendelsesforløp og årsaksfaktorer, utrede forhold av betydning for å forebygge sjøulykker og bedre sjøsikkerheten, og offentliggjøre en rapport med eventuelle sikkerhetstilrådinge. Kommisjonen skal ikke vurdere sivilrettslig eller strafferettslig skyld og ansvar. Bruk av denne rapporten til annet enn forebyggende sjøsikkerhetsarbeid skal unngås.

ISSN 1894-5864 (trykt utg.)
ISSN 1894-5937 (online)

Statens havarikommisjon for transports virksomhet er hjemlet i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten § 473 jf. forskrift 11. januar 2008 nr. 30 om fastsetting av undersøkelsesmyndighet etter sjøloven § 473.

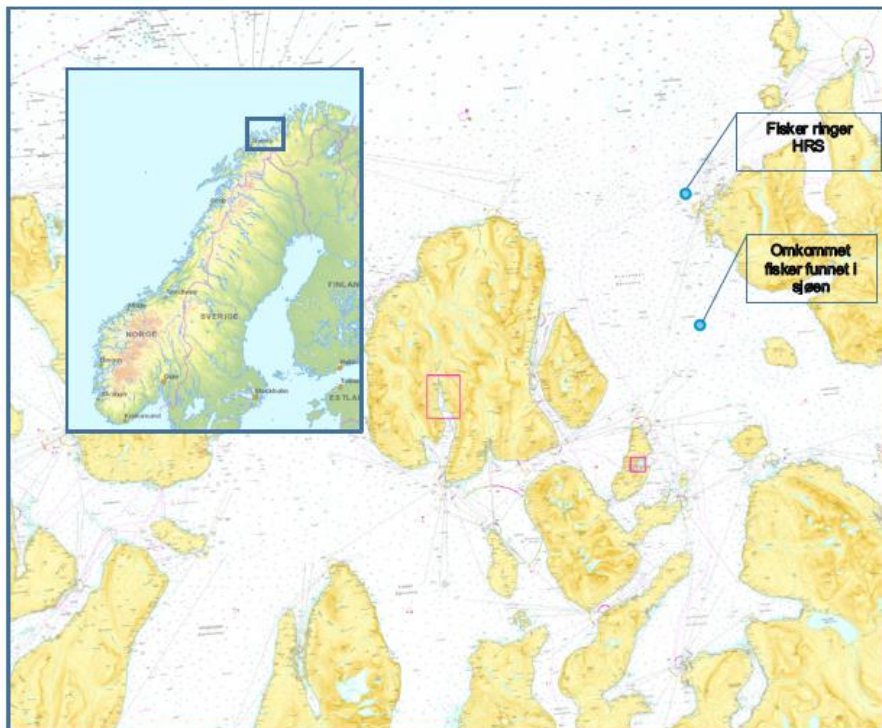
Foto av vestlandsferje: Bente Amandussen

INNHOLDSFORTEGNELSE

MELDING OM ULYKKEN	3
SAMMENDRAG.....	3
SUMMARY.....	4
1. FAKTISKE OPPLYSNINGER	4
1.1 Hendelsesforløp	4
1.2 Søk og redningsoperasjon	5
1.3 Farvann, vær- og sjøforhold.....	5
1.4 Fartøy og operasjonelle forhold	5
1.5 Medisinske funn.....	5
2. HAVARIKOMMISJONENS VURDERINGER	6

MELDING OM ULYKKEN

Statens havarikommisjon for transport (SHT) mottok melding 23. april 2014 fra Hovedredningsentralen i Nord Norge (HRS-N) om mann over bord på fiskefartøyet Svendsen Senior i Kvænangen i Troms. 29. april 2014 besluttet SHT å igangsette sikkerhetsundersøkelse av ulykken.

Figur 1: Oversiktskart. Kilde: Kystverket

SAMMENDRAG

Om natten den 23. april 2014 falt en fisker over bord fra fiskefartøyet Svendsen Senior da det var underveis fra Tromsø med kurs for Honningsvåg. Det var to mann om bord i fartøyet, og da skipperen kom opp i styrhuset ca. kl. 04 var den andre fiskeren forsvunnet. Søk- og redningsaksjon ble igangsatt og fiskeren ble funnet omkommet i sjøen senere samme morgen.

Fiskeren omkom trolig som følge av drukning og det ble påvist en betydelig konsentrasjon av alkohol i blodet. Han ble funnet uten redningsvest eller andre flyteplagg. Det var snøbyger i området og kaldt i sjøen. SHT mener derfor at overlevelsessevnen var svært begrenset. Videre mener SHT at alkoholpåvirkning medførte en økt fare for fall over bord. Vær- og vindforholdene kan også ha vanskeliggjort sikre bevegelser om bord. Uten vitner eller andre bevis kan imidlertid ikke hendelsesforløpet eller årsaksfaktorer fastslås.

SHT minner om at alkoholinntak ikke er forenelig med arbeid til sjøs, samt viser til tidligere rapporter som omtaler sikkerhetstiltak for fiskere som trådløs nødstoppanordning, sikkerhetsline og godkjente flyteplagg.

Det fremmes ingen sikkerhetstilrådinger som følge av denne undersøkelsen.

SUMMARY

During the night leading up to 23 April 2014 a fisherman fell overboard from the fishing vessel *Svendsen Senior* en route from Tromsø to Honningsvåg. There were two men on board the vessel, and when the skipper came into the wheelhouse at approximately 04:00, the other fisherman had disappeared. A search and rescue operation was launched and the fisherman was found dead in the sea later that same morning.

The fisherman probably died by drowning, and his blood alcohol content was found to be high. He was not wearing a life jacket or any other buoyancy clothing when he was found. There were snow showers in the area at the time and the sea was cold. In the AIBN's opinion, his chances of survival were therefore very limited. The AIBN is also of the opinion that the risk of falling overboard was increased under the influence of alcohol. The weather and wind conditions can also have made safe movement on board the vessel more difficult. In the absence of witnesses and other evidence, it is not possible, however, to determine the sequence of events and the causal factors.

The AIBN issues a reminder that alcohol consumption is not compatible with work at sea, and makes reference to safety measures for fishermen proposed in previous reports: for example, wireless emergency stop device, safety line and approved buoyancy clothing.

The AIBN does not propose any safety recommendations as a result of this investigation.

1. FAKTISKE OPPLYSNINGER

De faktiske opplysninger er innhentet gjennom intervju med skipper, aksjonslogg fra Hovedredningssentralen, AIS-logg fra Kystverket, tekniske undersøkelser om bord, værdata fra Meteorologisk Institutt, informasjon innhentet fra Sjøfartsdirektoratet, politiet og rederiet.

1.1 Hendelsesforløp

Figur 2: Fiskebåten *Svendsen Senior*. Foto: SHT

Ulykken skjedde om natten den 23. april 2014 da fiskefartøyet Svendsen Senior, eid av rederiet Nils Thoralf Karlsen, var underveis fra Tromsø med kurs for Honningsvåg. Det var to mann om bord i fartøyet som gikk seks timers skift.

Skipperen la seg omkring kl. 23. Han våknet ca. kl. 04 av at han fikk vann i ansiktet fra en dekksluke. Han ropte på sin kollega for å få stengt luken, men fikk ikke svar. Da det likevel snart var hans tur til å være på vakt besluttet skipperen å stå opp. Han gjennomførte båten etter sin kollega uten å finne han.

Ca. kl. 0420 ringte skipperen med mobiltelefon til Vardø radio og meldte at han hadde mistet en mann i sjøen. Han oppga posisjon og seilingsrute.

1.2 Søk og redningsoperasjon

Onsdag 23. april kl. 0420 mottok HRS N melding, via Vardø radio, om mann over bord fra Svendsen senior i posisjon N70° 14,40' E021° 09,00'.

HRS kalte opp redningshelikopteret SAVER 30 umiddelbart, og videre ALL SHIPS kl. 0427. RS Oscar Tybring ble bedt om å søke nordover i Kågsundet, leia initielt. RS Ulabrand ble bedt om å sette kurs sørover mot siste posisjon ved Brynnilen. Kl. 0614 var flere båter og helikopter involvert i søket i Kvæningen. Det var god sikt og det blåste liten kuling i området. Kl. 0700 mottok HRS melding fra RS Oscar Tybring om at den savnede var funnet omkommet i posisjon N70° 08,15' E021° 09,33'.

Den omkomne ble funnet flytende tungt i sjøen med ansiktet og brystet ned, og med kjeledressen flytende i vannet ved siden av. Han hadde ikke på seg redningsvest eller annet flyteplagg.

1.3 Farvann, vær- og sjøforhold

Meteorologisk Institutt opplyser at de har begrenset med værdata for området Kvæningen for 22. og 23. april 2014. De beste observasjoner er følgende:

Torsvåg fyr:

22. april 2014: vestlig til nordvestlig sterk kuling, 18-19 m/s med kast opp i 20-22 m/s.

23. april 2014: frisk bris eller liten kuling, 9 til 12 m/s med kast opp i 14 til 16 m/s.

Nordstraum i Kvæningen:

22. april 2014: 3000 m sikt i snøbyger.

23. april 2014: 10 km sikt i snøbyger.

1.4 Fartøy og operasjonelle forhold

Se tabell om fartøyets detaljer til sist i rapporten.

Havarikommisjonen har undersøkt besetningens erfaring og kvalifikasjoner, samt rederiets operative drift. Det er ikke fremkommet funn av betydning for ulykken.

1.5 Medisinske funn

Rettsmedisinsk undersøkelse av den omkomne konkluderer med at dødsårsaken antas å være drukning. Det ble funnet bloduttredelse og hudavskrap på begge legger og hender.

Ved retts toksikologisk undersøkelse av blod og urin ble det påvist en konsentrasjon av etanol¹ som vanligvis vil føre til betydelig påvirkning, ifølge Folkehelseinstituttet.

2. HAVARIKOMMISJONENS VURDERINGER

Det var ingen vitner til ulykken. Hendelsesforløpet, hvordan og hvorfor fiskeren falt over bord er derfor usikkert. Det er også usikkert hvor lang tid det hadde gått siden fiskeren falt over bord, da skipperen kom opp i styrehuset og oppdaget at kollegaen ikke var der. Tekniske undersøkelser indikerer ingen forhold ved fartøyet som kan ha forårsaket ulykken. Det er heller ikke gjort funn av betydning for ulykken vedrørende besetningens kvalifikasjoner og rederiets drift.

Fiskeren omkom trolig som følge av drukning og det ble påvist en betydelig konsentrasjon av alkohol i blod. Han ble funnet uten redningsvest eller andre flyteplagg. Det var snøbyger i området og kaldt i sjøen. SHT mener derfor at overlevelsessevnen var svært begrenset. Videre mener SHT at alkoholpåvirkning medførte en økt fare for fall over bord. Vær- og vindforholdene kan også ha vanskeliggjort sikre bevegelser om bord. Sårene på den omkomnes legger var av en slik karakter at de kan ha oppstått ved å snuble/falle over rekka. Uten vitner eller andre bevis kan imidlertid ikke hendelsesforløpet eller årsaksfaktorer fastslås.

SHT minner om at alkoholinntak ikke er forenelig med arbeid til sjøs, samt viser til tidligere rapporter fra SHT som omtaler sikkerhetstiltak for fiskere som trådløs nødstoppanordning, sikkerhetsline og godkjente flyteplagg.

Det fremmes ingen sikkerhetstilrådinger som følge av denne undersøkelsen.

Statens havarikommisjon for transport
Lillestrøm, 16. februar 2016

¹ Inkludert påvisning av etylglukuronid og etylsulfat som viser at alkohol har vært inntatt og omdannet i kroppen.

DETALJER OM FARTØYET OG ULYKKEN

Fartøyet	
Navn	Svendsen Senior
Flaggstat	Norge
Klasseselskap	-
Kallesignal	LM8085
Type	Sjark
Byggeår	1981
Eier	Nils Toralf Karlsen
Konstruksjonsmateriale	Plast
Lengde	12,83
Bredde	3,96
Brutto tonnasje	20
Reisen	
Avgangshavn	Tromsø
Ankomsthavn	Honningsvåg
Type reise	Underveis
Last	Ingen
Personer om bord	2
Ulykkesinformasjon	
Dato og tidspunkt	23. april 2014
Ulykkestype	Fall over bord
Sted/posisjon hvor ulykken inntraff	N70° 14,40' E021° 09,00'
Skadde/omkomne	1
Ytre miljø	Liten kuling, god sikt, snøbyger, kaldt i sjøen